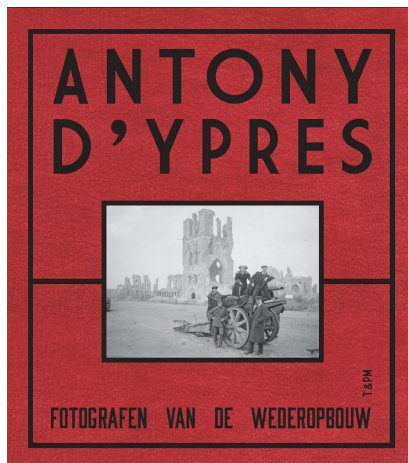

Antony d'Ypres

Fotografen van de wederopbouw

Piet Chielens, Dominiek Dendooven & Jan Dewilde

27 x 24 cm

272 pagina's

300 illustraties

Hardcover met ingekleefd vignet

Uitgeverij Tijdsbeeld & Pièce Montée in samenwerking met In Flanders Field Museum, Ieper

ISBN 978-94-9088-028-6

Verschijnt begin maart 2020

Prijs: € 39,90

TENTOONSTELLING

Feniks, over de wederopbouw na de Eerste Wereldoorlog
Lakenhallen, Ieper, 7 maart- 15 november 2020

Na 'de stalen storm van de industriële oorlog' was het idyllische landschap van de Westhoek in België getransformeerd tot een desolaat maanlandschap. De Eerste Wereldoorlog had tientallen dorpen en steden langs het front volledig van de kaart geveegd. Van de middeleeuwse stad Ieper restten nog slechts ruïnes; de velden errond waren bezaaid met granaatputten, mijnkraters, loopgraven, bunkers, smalspoorlijnen, prikkeldraad, oorlogsschroot en stapels onontplofte munitie.

De discussie over het lot van Ieper – moest de stad een ruïne voor de Britse herdenking blijven, of worden teruggegeven aan haar bewoners? – sleepte lang aan, en maakte dat de wederopbouw pas na december 1920 van start kon gaan.

Bevoorrechte getuigen Robert en Maurice Antony, van de bekende studio Antony d'Ypres, documenteerden met hun foto's de verwoesting en de wederopbouw van Ieper en omstreken: het ruimen van de slagvelden, de voorlopige begraafplaatsen, de terugkeer van de bewoners, de barakken en noodwoningen, het fronttoerisme, de vele herdenkingen en de inhuldigingen van begraafplaatsen en monumenten. Ofschoon veelal gericht op de verkoop van souvenirfoto's en prentkaarten, zijn de Antony-foto's van een uitzonderlijke artistieke kwaliteit, en van onschatbare documentaire waarde.

Piet Chielens is coördinator van het In Flanders Fields Museum.

Dominiek Dendooven is de curator van de Feniks-tentoonstelling voor het In Flanders Fields Museum.

Jan Dewilde is conservator van de Stedelijke Musea Ieper en auteur van de vorige publicatie over de broers Antony, *Godenschemering over Ieper*, 2007.

ANTONY
D'YPRES

FOTOGRAFEN
VAN DE
WEDEROPBOUW

1911

1914

1919

De confrontatie was intens. De broers maakten de eerste dag meer dan 80 foto's. Ze gingen in de dagen en weken nadien nog terug, ook om de standpunten van die eerste dag bij beter licht of met een stereocamera over te doen. De steenwoestijn die Ieper was geworden, is vaak leeg, maar niet overal.

De bewoners en bezoekers die de broers in de stad ontmoetten tonen ze in eerste instantie om de omvang van de gebroken steenmassa's in perspectief te zetten. Met hun grondige kennis van de stad wisten ze ook welke zichtlijnen op dat moment van de meest vergaande vernietiging moesten worden vastgelegd, voor die bij eventuele wederopbouw weer verloren zouden gaan.

Antony d'Ypres gebruikt het perspectief van de schuinaflopende wand van de vestingsmuur bij de Menenpoort voor een verre desolate blik op het belfort . Ieper, 4-4-1919

De ruïnes van de Lakenhallen en de Sint-Maartenskathedraal. Ieper, 5-6-1918

De kleine rivier de Ieperlee die sinds de eerste helft van de 19de eeuw was overwelfd, was door de aanhoudende beschietingen op veel plaatsen opnieuw zichtbaar geworden. Op niet minder dan 15 foto's zijn de opengebroken gewelven en het daaronder stromende water te zien.

De ruïnes van de Lakenhallen en de Sint-Maartenskathedraal. Ieper, 5-6-1918

De ruïne van Ieper haalt zowel haar drama uit de chaos van het dooreengeslagen steenpuin als uit de vele lege vlakken die haar omringt. Gebroken, verminkte bomen zijn de ziellose getuigen van de dood die vier jaar lang over de stad regeerde. De vernietiging wordt gevat in dramatische ensceneringen van doorkijken door gaten en gehavende portieken, ramen en bogen, of van zorgvuldig naast of achter elkaar geschikte relictten.

Maar de foto's tonen ook de exacte staat van de vernietiging. Op 4 april 1919 fotografeerden de Antony's reeds zo goed als alle gebouwen die nadien nog geres- taureerd konden worden, zoals het Huis Vandermersch, het Genthof, het Huis Biebuyck, het oude Tempelsteen (Postgebouw) of het Instituut H. Familie e.a. (zie hierna en verder in het boek).

De ruïnes van de Lakenhallen en de Sint-Maartenskerk. Ieper, 5-6-1918

De ruïnes van de Lakenhallen en de Sint-Maartenskerk. Ieper, 5-6-1918

YPRES, PANORAMA EN 1919
PRIS de LA PORTE de MENIN.

Langsheen de vrijstaande voorgevel van het Belle Godshuis kijkend naar het belfort. Ieper, 4-4-1919

De ruïne van de toren van de kathedraal, vanuit het puin. Ieper, 25-4-1919
Links: bijschrift ontbreekt. Ieper, 25-4-1919

Van op de torenstomp van de kathedraal kijkend naar resten van het interieur en verder naar de muur en de voorgevel van het Onze-Lieve-Vrouwehospitaal (nu Gerechtshof) op de Grote Markt. Op de horizon de boomstompen op de vestingen. Ieper, 4-4-1919